

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

Тези

69-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників, аспірантів
та студентів університету

Том 2

19 квітня – 19 травня 2017 р.

Полтава 2017

УДК 043.2
ББК 448лО

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка заборонено*

Редакційна колегія:

Онищенко В.О.	д.е.н., проф., ректор Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка
Коробко Б.О.	д.т.н., доц., перший проректор – проректор з науково-педагогічної роботи
Сівіцька С.П.	к.е.н., проректор з науково-педагогічної, соціальної роботи та міжнародного співробітництва
Муравльов В.В.	к.т.н., доц., в.о. проректора з науково-педагогічної роботи
Васюта В.В.	к.т.н., доц., декан факультету інформаційних та телекомунікаційних технологій і систем
Іваницька І.О.	к.х.н., доц., декан гуманітарного факультету
Гришко В..В.	д.е.н., проф., директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту
Нестеренко М.П.	д.т.н., проф., декан будівельного факультету
Нижник О.В.	д.т.н., с.н.с, декан електромеханічного факультету
Матвієнко А.М.	к.т.н., доц., декан факультету нафти і газу та природокористування

Тези 69-ої наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету. Том 1. (Полтава, 19 квітня – 19 травня 2017 р.) – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 384 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

©Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка,
2017

УДК 004.738

*Слюсарь І.І., канд. техн. наук., доцент,
доцент кафедри,
Левчук В.М., старший викладач кафедри,
Купрієнко М.П., студент 501-ТТ,
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

РЕАЛІЗАЦІЯ UNIFIED COMMUNICATIONS НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ 3CX TUNNEL

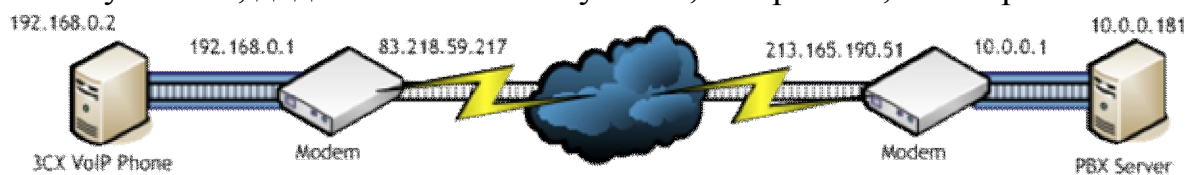
Як відомо, для оптимізації бізнес-процесів можливе використання інтегрованих технічних продуктів з метою створення єдиної комунікаційної інфраструктури, яка поєднує голосові, відео- та інформаційні додатки. При цьому, в якості інструментарію доцільно розглядати технологію уніфікованих комунікацій (Unified Communications, UC) на основі IP-АТС 3CX Phone System (далі – IP-АТС).

В свою чергу, об'єднання територіально-рознесених підрозділів підприємства або віддалених абонентів на основі мереж TCP/IP змушує використовувати спеціальні підходи щодо реалізації UC, які забезпечують необхідний рівень безпеки та якості обслуговування. Однією з таких є технологія 3CX Tunnel, що дозволяє об'єднати кілька віддалених IP-АТС у єдину систему, реалізувати просте та безпечне підключення віддалених клієнтів 3CX Phone або IP-телефонів. Зазвичай, виклик по SIP вимагає участі 3-ох виділених портів. 3CX Tunnel за допомогою пропрієтарного протоколу поєднує SIP- (сигнальний) і RTP- (медіа) трафік в один зашифрований TCP-потік. Це суттєво підвищує безпеку, спрощує налаштування політик безпеки та подальший контроль трафіка. Адміністратору не потрібно відкривати групи портів для кожного SIP-пристрою, що розташований у філії. Як наслідок, IP-АТС легко обходить обмеження деяких операторів на передачу SIP-трафіку, а за рахунок використання всього одного порту TCP, значно спрощується

налаштування мережного екрана або маршрутизатора. Таким чином, до основних завдань, які вирішуються на основі 3CX Tunnel слід вважати:

- просте проходження NAT маршрутизаторів з боку IP-АТС і в точці віддаленого підключення;
- просте налаштування мережного екрана з боку IP-АТС і в точці віддаленого підключення;
- обхід обмеження деяких провайдерів, що блокують SIP;
- обхід обмеження деяких Wi-Fi хот-спотів на передачу VoIP-трафіку, які часто зустрічаються в готелях;
- обхід обмеження деяких мережних екранів, які не працюють із VoIP, або досить складно налаштовуються (наприклад: Microsoft ISA Server).

На рис. 1 продемонстрований принцип роботи 3CX Tunnel. У правій частині встановлений сервер 3CX з IP-адресою 10.0.0.181 і портом тунелю 5090 TCP/UDP. На маршрутизаторі опублікований порт 5090 TCP/UDP таким чином, щоб вхідний трафік спрямовувався на сервер IP-АТС. У лівій частині перебуває віддалений клієнт 3CX Phone, що встановлений на комп'ютері або смартфоні з IP-адресою 192.168.0.2. У клієнта вказується публічний (213.165.190.51) і локальна адреса віддаленого сервера 3CX (10.0.0.181). Оскільки IP-АТС використовує номери портів за замовчуванням, додаткове налаштування, як правило, не потрібно.

Рис. 1. Принцип роботи 3CX Tunnel

В цілому, технологія 3CX Tunnel може використовуватися в наступних сценаріях.

1. Підключення віддалених офісів через прикордонний контролер сесій (Session Border Controller, SBC) – у віддалених офісах з невеликою кількістю робочих місць можна застосовувати 3CX SBC, підключивши всі IP-телефони співробітників до IP-АТС через єдиний TCP порт. Цей же спосіб підключення рекомендується, якщо сервер IP-АТС працює в cloud-інфраструктурі.

2. IP-телефони, що підтримують автоматичну конфігурацію за технологією Plug and Play, при включенні відправляють ширококомовний запит на одержання налаштувань. Далі, 3CX SBC пересилає ці запити на сервер IP АТС 3CX. Віддалені апарати відображаються в консолі адміністрування 3CX і можуть бути налаштовані централізовано. Це значно спрощує керування IP-телефонами, а також дозволяє централізовано передавати їм відновлення конфігурації та прошивку. Підключення віддалених користувачів 3CX Phone (3CX Phone for Windows,

MAC, IOS і Android) мають вбудований сервіс 3CX Tunnel, який автоматично включається, коли клієнт виходить за межі локальної мережі. При цьому, додаткове налаштування клієнта не потрібно.

3. Об'єднання кількох IP-АТС через транки (3CX Bridge) – створюючи транк між IP-АТС, можна вибрати технологію 3CX Tunnel, а не пряме UDP-з'єднання. У даному випадку, значно спрощується налаштування мережних екранів на обох кінцях транку.

Вище згаданий 3CX SBC, спрощено говорячи – шлюз, який відокремлює VoIP-мережу оператора зв'язку від VoIP-мережі споживача послуг (клієнта). Крім того, контролер здійснює аналіз якості медіа-каналів голосового трафіка, збирає статистичну інформацію, контролює RTP-трафік та ін. В IP-АТС 3CX SBC має наступні можливості:

1. Всі SIP і RTP підключення клієнта тунелюються через єдиний TCP-порт, що принципово спрощує налаштування маршрутизаторів.

2. 3CX SBC визначає локальні VoIP виклики та не «випускає» їх за межі локальної мережі, в якій він встановлений. Наприклад, якщо у віддаленому офісі перебувають 5÷10 IP-телефонів, їх внутрішні дзвінки можуть створювати істотний трафік між філією й центральним офісом, де перебуває сервер 3CX. 3CX SBC направляє на сервер 3CX тільки SIP сигналізацію, а голосовий трафік замикає між IP-телефонами не виходячи за межі локальної мережі. Таким чином, голосові потоки не виходять за межі локальної мережі – це суттєво зменшує споживання трафіку та поліпшує якість зв'язку.

3. На даний час, є два варіанти інсталяції 3CX SBC – перший це мікрокомп'ютер Raspberry Pi на базі ARM Linux, другий – додаток Windows, який може працювати на будь-якому ПК як фоновий сервіс. До переваг Raspberry Pi слід віднести: він набагато дешевше та економніше, чим постійно включений ПК з Windows і позбавлений інших недоліків звичайного ПК. Однак, якщо у віддаленому офісі вже є виділений сервер, розумніше буде поставити Windows-додаток (рис. 2).

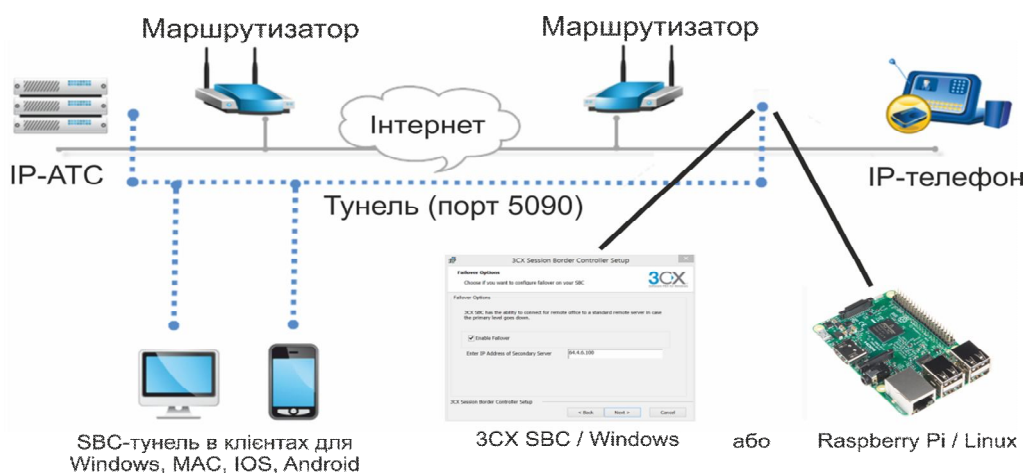

Рис. 2. Технологія 3CX Tunnel 3CX SBC

Raspberry Pi встановлюється в мережі клієнта з ОС Raspbian і програмним забезпеченням 3CX SBC під Debian Linux. SBC перехоплює весь SIP-трафік локальних SIP-пристроїв у філії та спрямовує їх на сервер 3CX Phone System (3CX Cloud Server) по захищеному каналу. RTP-трафік (голосовий трафік) локальних дзвінків між SIP-телефонами не виходить за межі мережі філії, а 3CX Phone System (3CX Cloud Server) контролює всі підтримувані SIP-пристрою у філії.

УДК 004.377

*Слюсарь І.І., канд. техн. наук., доцент,
доцент кафедри,
Слюсар В.І., док. техн. наук., професор,
професор кафедри,
Ткаченко Т.Ю., студент 401-ТТ,
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ДО ТРЕНАЖЕРНИХ СИСТЕМ З ОБСЛУГОВУВАННЯ БАЗОВИХ СТАНЦІЙ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Сучасна концепція навчання передбачає широке використання в навчальному процесі різних тренажерів. Однак, відсутність єдиної, науково обгрунтованої дидактично орієнтованої методики вибору типу тренажера виходячи з цілей його використання в процесі професійної підготовки знижує ефективність їх використання до рівня 30÷50% закладених можливостей. Відповідно, це також стосується підготовки персоналу для будівництва та обслуговування базових станцій мобільного зв'язку.

Загалом, у навчально-тренувальному процесі реалізуються такі тісно пов'язані між собою головні складові дидактичної моделі підготовки: теоретична, навчально-тренувальна та полігонна, які забезпечуються імітаційно-тренувальними засобами та тренажерами. З метою визначення вимог до них, в роботі обгрунтована низка класифікаційних ознак. До основних слід віднести: методи оцінки повноти вирішуваних завдань; метод оцінки функціональної відповідності; принцип побудови; номенклатура параметрів та ін. Враховуючі масштабне впровадження комп'ютерної техніки та інформаційних технологій (в т.ч. віртуальної та/або доповненої реальності), для тренажерних систем доцільно розподілити класифікацію засобів на 4-ри рівні: навчальні програми; комп'ютерні тренажери (симулятори); автоматизовані системи навчання; комп'ютерні системи навчання та тренажу.

В ході проведених досліджень сформульовані вимогами за кількома напрямками: конфігурація тренажера; виконання робочих місць персоналу; повнота імітованого функціонального комплексу апаратури; робоче місце інструктора; наявність псевдо-реального або реального обладнання.

Сергеев В.В., Сомов С.В. ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «АЛЬКАТАР ЛТД».....	109
Шугайло А.О., Сомов С.В. СТВОРЕННЯ АЛГОРИТМУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ	111
Стрикуль А.В., Сомов С.В. АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ НЕПОЗИЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЧИСЛЕННЯ В ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ	112
Поночовний Ю.Л., Скриль М.В. ПОБУДОВА СИСТЕМИ РОЗУМНИХ БУДИНКІВ НА ПЛАТФОРМІ ARDUINO	113
Поздняков А.С. КОМПЛЕКС ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ СИСТЕМ	114
Поночовний Ю.Л., Лашко Б.В. АНАЛІЗ ПЛАТФОРМ ПОБУДОВИ 3D-ПРИНТЕРІВ.....	116
Васильєв К.О., Корбаньов С.Ю. САЙТ ІНТЕРНЕТ-ЗАМОВЛЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ OPEN SERVER	117
Баликова Ю.С., Слюсарь І.І., Смоляр В.Г. АНАЛІЗ ПРИСТРОЇВ ВІЗУАЛЬНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В МІКРОКОНТРОЛЕРНИХ СИСТЕМАХ	118
Колодій В.В., Слюсар В.І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМУВАННЯ МІКРОКОНТРОЛЕРІВ З ВБУДОВАНИМ WI-FI МОДУЛЕМ В СЕРЕДОВИЩІ ARDUINO IDE.....	120
Слюсарь І.І., Левчук В.М., Купрієнко М.П. РЕАЛІЗАЦІЯ UNIFIED COMMUNICATIONS НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ 3CX TUNNEL	122
Слюсарь І.І., Слюсар В.І., Ткаченко Т.Ю. ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ДО ТРЕНАЖЕРНИХ СИСТЕМ З ОБСЛУГОВУВАННЯ БАЗОВИХ СТАНЦІЙ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ	125
Тиртишніков О.І., Сиволап А.В. ВДОСКОНАЛЕНИЙ КОМПЕНСАТОР РЕАКТИВНОЇ ПОТУЖНОСТІ «PIC-KVAR»	126
Тиртишніков О.І., Щедров Д.В. МОДЕЛЮВАННЯ RISC-ПРОЦЕСОРА ЗАСОБАМИ ГЕНЕРАТОРА “ROCKET CHIP”	127
Янко А.С., Вегеш В.М. РОЗРАХУНОК ОПТИЧНОГО БЮДЖЕТУ МЕРЕЖІ ДОСТУПУ	129
Волошко С.В., Слюсар В.І., Нос О.С. ОСОБЛИВОСТІ ВЕРСІЇ JAVA SE 8	131

Тези
69-ої наукової конференції
професорів, викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету
Том 2

Комп'ютерна верстка Ю.М. Верхола
Друкується в авторській редакції

Друк RISO
Ум. друк. арк. – 22,32
Тираж 100 прим.

Макет та тиражування виконано у поліграфічному центрі
Полтавського національного технічного
університету імені Юрія Кондратюка
36011, м. Полтава, Першотравневий проспект, 24
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК, № 3130 від 06.03.2008
